

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea noastră are drept scop acordarea unor drepturi ce se cuvin persoanelor care, din motive politice sau de conștiință, au devenit victime ale unor măsuri administrative abuzive, fiind încorporați în "Detașamentele de muncă" ale Direcției Generale a Serviciului Muncii.

„Serviciul Muncii” – transformat ulterior în D.G.S.M.– a fost înființat în data de 14 ianuarie 1950, prin Decretul nr. 2 al Prezidiului Marii Adunări Naționale. Prin înființarea sa, Guvernul României a căutat să procure mână de lucru pentru Ministerul Construcțiilor și Ministerul Minelor și într-o măsură mai redusă, pentru Ministerul Agriculturii.

În detașamentele de muncă ale DGSM au fost încorporați fiii deținuților politici, fii de chiaburi, de ofițeri și subofițeri care au luptat pe frontul împotriva URSS, fii de intelectuali cu vederi contrare ideologiei comuniste, fii de țărani chiaburi sau care refuzau să se înscrie în tovărășiile sau gospodăriile agricole colective, precum și tinerii care erau adepți ai cultelor religioase interzise de legile statului.

Tinerii care și-au satisfăcut stagiul militar în cadrul acestor detașamente erau îmbrăcați în uniforme de culoare cenușie și pe epoleți aveau ca semn distinctiv un târnăcop și o lopată. Ei erau recrutați și repartizați de Comisariatele militare teritoriale, la recomandarea Consiliilor populare sau orășenești, în funcție de etichetarea politică pe care o da organul de partid, respectiv: "chiabur", "dușman al poporului", "origine socială nesănătoasă", etc.

Cei repartizați în aceste detașamente munceau 10-12 ore pe zi sau chiar mai mult pentru a-și îndeplini normele impuse, erau hrăniți în mod deficitar și cazați în spații improprii. Ei au fost obligați să muncească la Canalul Dunăre-Marea Neagră, în minele de cărbune și de uraniu, în carierele de piatră, la construcții strategice în munți, la construirea unor aeroporturi, locuințe și fabrici, căzând, în repetate rânduri, victime ale unor tragice accidente. După cum mărturisesc cei care au făcut parte din ele, erau detașamente de pedepsire și exterminare, adevărate lagăre de muncă forțată în care erau trimiși tinerii opozanți ai regimului comunist. Ele nu erau unități militare, fapt ce reiese și din răspunsurile oferite de Ministerul Apărării Naționale și de Ministerul de Interne, care au precizat că nu au avut în structura lor organizatorică aceste detașamente. Nici Ministerul de Justiție nu deține documente despre detașamentele de muncă.

Prin H.C.M. nr.2/ ianuarie 1961 a fost desființată DGSM. Concomitent, au fost desființate și detașamentele de muncă în care au fost încorporați mii de tineri, care și-au satisfăcut stagiul militar 2-3 ani. În livretul militar ce li s-a eliberat după trecerea în rezervă se află consemnată durata, detașamentul și locul în care și-au satisfăcut stagiul, precum și gradul de soldat neinstruit, soldat constructor, soldat miner sau lucrător. În sprijinul acestor afirmații anexăm câteva copii după documentele ce ne-au fost oferite de către Asociația Deportaților și Victimelor Oprimării Comuniste Bihor, prin intermediul d-lui Aurel Brazda.

Credem că cele expuse oferă motive întemeiate pentru ca persoanele încadrate în structurile menționate să beneficieze de prevederile Legii 118/1990.